Ner 72

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 15 *Czerwca v. s.* 1823 *Roku.*

Wiadomości Krajowe.

Gazeta senacka z dnia 2 czerwca ogłosiła następujące ukazy okolne:

Rządzący Senat, na Powszechnem Zebraniu Departamentow sankt-petersburskich słuchali: *naprzód*: wniesioney przez Ministra sprawiedliwości, Pana Jenerała piechoty i Kawalera, Xiążęcia Dymitra Iwanowicza *Łobanowa Rostowskiego*, dla należytego wykonania, Naywyżey potwierdzoney Opinii Rady Państwa w brzmieniu następującem: „Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechnem Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Powszechnego Zebrania Departamentow Sankt-Petersburskich o tem: jak należy uważać Deputatów ze strony duchowney w czasie odbywania się spraw, do których należą osoby duchowne, i znayduiąc zdanie Rządzącego Senatu w rzeczy tey z prawidłami zgodnem, *przez Opinią postanawia*: zdanie to utwierdzić. Na tey Opinii napisano: „Jego Cesarska Mość nastałą opinią na Powszechnem Zebraniu Rady Państwa, o Deputatach ze strony duchowney w czasie odbywania spraw, do których należą osoby duchowne, Naywyżey utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. *Prezydent Rady Państwa X. Piotr Łopuchin.* Dnia 27 marca 1823 roku.“ I *powtóre*, sprawkę, iż w sprawie wyrażoney Pierwszy Departament Rządzącego Senatu dał zdanie: ponieważ w prawach niżey następujących postanowiono: W ukazie Rządzącego Senatu z dnia 26 września 1791 roku, o Deputatach Duchownych, iż Duchownego Stanu ludzie w Sądzie Swieckim nie inaczey sądzeni bydź mogą, tylko przy swoich Deputatach. Półkowniczey Instrukcyi 1764 roku z dnia 8 grudnia w punkcie 12: jeżeli w miastach z posadzkimi kłótnia zaydzie, gdzie jest magistrat, wtedy sądzić następującym sposobem: kiedy kogo w pôłku sądzić będą oficerowie, wtedy przy tem mają bydź dway Deputowani z Ziemskich, którzy w Sądzie toż samo mają prawo i mieysce sędziowskie, jak i inni Sędziowie, zasiadają tylko niżey od wszystkich oficerów; a kiedy w Sądzie Ziemskim sądzić kogo będą, wtedy posyłać do tego Sądu z półku oficera, który w tym Sądzie ma zasiadać po prawey ręce Prezesa, jeżeli się sprawa odbywa w Magistracie; a jeżeli w sądzie Cywilnym (hrażdańskim:) wtedy siedzieć ma podług swojey rangi, mając prawo sędziowskie. Dla czego chociaż i Rządzący Senat znayduje zgodnem z prawami zdanie gubernialnego prokurora wołyńskiego, że i Duchowny Deputat, zasiadający w Sądzie Cywilnym w sprawach duchownych, równym jest członkiem z innymi, w nim zasiadającymi, i głos jego dostatecznym jest dla przewagi większości głosow, na osnowie 6go i 7go rozdziału Regulamentu Jeneralnego; ale gdy jasnego na to w prawach postanowienia nie ma, wreście i główny cel pomienionego Ukazu 1791 odnosi się do Deputatow Duchownych, obowiązanych bydź przy pierwszych wyśledzeniach, odbywanych przez mieskie i wieyskie policye; przeto nie przywodząc tey opinii do wykonania, wniosł ją na rozpatrzenie do Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu. A to Powszechne Zebranie, zgodnie z tem postanowieniem Rządzącego Senatu 1go Departamentu, podpisanego i przez Pana Ministra Spraw Duchownych i Narodowego Oświecenia Xiążęcia *Golicyna*, postanowiło: Zasiadający Deputat ze strony duchowney w Sądzie Cywilnym, w sprawach, do których należą osoby duchowne, mają bydź równymi członkami z innymi, w nim zasiadającymi, i głos jego przyymować do przewagi większości głosow, na osnowie 6go i 7go rozdziału Regulamentu Jeneralnego; lecz że w Ukazie 1791 roku dnia 26 września główny przedmiot odnosi się do Deputatow Duchownych, obowiązanych bydź przy wyprowadzających się przez mieskie i wieyskie policye pierwszych wyśledzeniach; przez terazniey sze zaś postanowienie rozciąga się prawo dla Deputatow Duchownych znaydować się przy samem sądzeniu spraw i dawać głosy: przeto Powszechne Zebranie Rządzącego Senatu, nie przywodząc tego postanowienia do skutku, przez naypoddanieyszę do Jego Cesarskiey Mości przełożenie upraszało o Naywyższy Ukaz. Rozkazali: o powinnem wykonaniu pomienionego Naywyżey potwierdzonego przełożenia Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu, posłać do wszystkich Rządow Gubernialnych i władz, Izb Kryminalnych, do 1szych Departamentów Sądow Głównych i Jeneralnych Ukazy, również przez Ukazy dać wiedzieć i wszystkim dalszym mieyscom urzędowym, również PP. Ministrom, Kontrolerowi Państwa, Woiennym Jenerał Gubernatorom, i Wojennym Gubernatorom zarządzającym i cywilnemi sprawami, Jenerał Gubernatorom, Gubernatorom Cywilnym i Naczelnikom miast; a do Departamentow Rządzącego Senatu i do Powszechnego Zebrania Departamentow Moskiewskich, również i do Nayświętszego Rządzącego Synodu przesłać uwiadomienia.

Wedle Ukazu Jego Cesarskiey Mości Rządzący Senat słuchali przedstawienia Ministra Skarbu, iż Twerska Izba Skarbowa prosi o rozwiązanie: czy podlegają ludzie dworscy i włościanie, którzy otrzymali wolność w czasie 7mey rewizyi, i którzy nie wybrali rodzaju życia w przeciągu rocznego terminu, odpowiedzi, wyrażoney w Ukazie Rządzącego Senatu z Powszechnego Zebrania Departamentow pod 16 listopada 1815 roku, lub ustawa ta odnosi się tylko do tych, którzy otrzymali wolność przed 5tą i 6tą rewizyą? Przyczem Izba wyraża, iż ona dotąd wszystkie prośby tych, którzy w przeciągu roku nie obrali podatkowego stanu, przesyłała do rozwagi tamecznego Rządu Gubernialnego, który odsyłał ich do Sądow Powiatowych dla postąpienia podług prawa, za nieobranie w terminie stanu życia. Rozpatrzywszy to przedstawienie, Minister Finansow znayduje, iż ukaz z dnia 16 listopada 1815 roku stosuje się jedynie do ludzi, którzy otrzymali wolność przed 5tą i 6tą rewizyą: o ludziach zaś, którzy otrzymali wolność w czasie 7mey rewizyi, zgoła w nim nie powiedziano: i dla tego sądzi potrzebnem zalecić Twerskiemu Rządowi Gubernialnemu i Izbie Skarbowey, iżby niezwłócznie zrobiły rozporządzenie, względem zaprzestania w Sądach Powiatowych spraw, względem wypuszczonych na wolność, w czasie 7mey rewizyi ludzi, których też zapisać do obranego przez nich stanu. Lecz gdy z papierow ministeryum skarbu okazuje się, iż wielu, którzy otrzymali wolność po rewizyi, nie obierają w biegu jey stanu, i nie należąc do żadnego zgromadzenia, żyją za kartami uwolnienia, idą do różnych mieysc na zarobki bez ustanowionych pas-

portow, i tym sposobem znaydują środek uniknienia obrania stanu życia w czasie nowey rewizyi; przeto dla zapobieżenia tym nadużyciom i włóczędze puszczonych na wolność ludzi, a biorąc za osnowę, iż NAYWYŻSZYM Ukazem z dnia 26 październik 1797 rozkazano: wszelki przebywający w Rossyi obrać ma koniecznie jakikolwiek wiadomy rodzay stanu: uznaje Minister Skarbu koniecznym, naznaczony Ukazem dnia 16 listopada 1815 roku termin roczny dla obrania rodzaju życia dla ludzi, wypuszczonych na wolność w czasie dawnieyszych rewizyy, rozciągnąć i na tych, którzy otrzymali wolność w czasie teraźnieyszey rewizyi i na przyszłość od obywateli uwalniani będą; a w zdarzeniu niewypełnienia tego, poddawać ich odpowiedzi, w tym Ukazie postanowioney, z wyłączeniem małoletnich, którzy utracili oycow, albo innych krewnych, z którymi, składając jednę familiję, pospołu cieszyli się wolnością, którym, jak jest wyrażono w tymże ukazie, obranie stanu życia w przeciągu rocznego terminu za winę nie poczytywać, z tem atoli, iżby za doyściem lat zupełnych niezwłocznie weszli do jakiegokolwiek stanu, lub do służby, pod obawą za opuszczenie podpadnienia odpowiedzi za nieobranie stanu życia w terminie oznaczonym. Opiniją tę Minister Skarbu przedstawia do dalszey uwagi i rozwiązania Rządzącego Senatu. Przy czem słuchano przedstawioney sprawki. ROZKAZALI: Ponieważ Ukaz Rządzącego Senatu z dnia 16 listopada 1815 roku, iżby wypuszczonych na wolność ludzi dwornych i włościan, którzy nie obrali stanu życia w terminie rocznym, poddawać ustanowioney tymże Ukazem odpowiedzi, stosuje się jedynie do tych, którzy są wypuszczeni na wolność w okresie 5tey i 6tey rewizyi; na wypuszczonych zaś na wolność, po nastaniu NAYWYŻSZEGO o sporządzeniu 7mey rewizyi, 20 czerwca 1815 roku, Manifestu, nie rozciąga się; przeto, zgodnie z opiniją Ministra Skarbu, i zalecić Twerskiemu Rządowi Gubernialnemu i Skarbowey Izbie, ażeby zrobiły niezwłocznie zależące od nich rozporządzenie: pierwszy, o zaprzestaniu w Sądach Powiatowych spraw, względem wypuszczonych na wolność, w czasie 7mey rewizyi ludzi, którzy w terminie rocznym stanu życia nie obrali; a druga o zapisaniu do popisu podatkowego tych z nich, którzy oświadczyli życzenie weyść do stanu podatkowego. A co się tycze opinii P. Ministra Skarbu, iżby naznaczony w pomienionym Ukazie termin roczny dla obrania stanu życia ludziom, puszczonym na wolność w czasie dawnieyszych rewizyy, rozciągnąć i na tych, którzy otrzymali wolność w czasie teraznieyszey rewizyi, i na przyszłość przez właścicielów uwalniani będą, a w przypadku niewypełnienia tego, poddawać ich odpowiedzialności, w Ukazie tym przepisaney; przeto gdy *naprzod*, w punkcie 46 NAYWYŻSZEGO MANIFESTU z dnia 17 marca 1775 roku powiedziano: „iż uwolnieni przez właścicieli ludzie, przy rewizyi powinni objawić, do jakiego stanu służby, albo li też do stanu mieskiego lub kupieckiego w miastach weyść chcą, i jaki sobie dobrowolnie obiorą, tedy podług tego już stanu mają bydź porównani co do poborów, albo od nich uwalniani.“ *Powtóre* ci którzy otrzymali od obywateli uwolnienie po nastaniu Manifestu o uskutecznieniu rewizyi, nie wykreślają się zpod tych obywateli, i obywatele za nich, jakby rzeczywiście ich mieli, płacą na przyszłość do nowey rewizyi wszystkie skarbowe podatki i dalsze powinności; a zatem nie uważając ich, jako już zapisanych do rewizyi, w klassie ludzi, opłacie skarbowi podatków podległey, za podpadających pod naywyższy dnia 26 października 1797 ukaz, zalecający, iżby każdy przebywający w Rossyi obrał koniecznie jakikolwiek wiadomy stan życia, Rządzący Senat mniema, nie zmuszając takich, wolnością obdarzonych ludzi na przyszłość do rewizyi, do obrania stanu życia, mieć mają na nich pilne baczenie, ażeby oni z praw, stanowi kupieckiemu i mieskiemu pozwolonych, dopóki do tego stanu z własnego żądania nie weydą, nie korzystali. I o tém do wszystkich rządów gubernialnych i izb skarbowych posłać ukazy, równie przez ukazy dadź wiedzieć sprawującemu ministeryum spraw wewnętrznych i ministrowi skarbu, a do departamentow apellacyynych Senatu przesłać uwiadomienia. Maja 23 dnia 1823 roku.

FRANCYA.

Paryż dnia 2 czerwca.
(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 28 z. m. przybył tu z *Londynu* goniec do ministeryum interessów zagranicznych. Twierdzą, iż gabinet angielski stara się bardziey niżkiedy, o przywrócenie pokoju między Francyą a Hiszpanią.

List z *Mataro* pod d. 25 z. m. wyraża: Brygada jenerała *de Vence*, która już wątpiła o sposobności walczenia z nieprzyjacielem, z radością znalazła dogodną do tego porę. *Milans* i *Llobera*, dowódcy woyska, jakie konstytucyoniści przed *Barcelloną* zebrać mogli, uderzyli onegday na *Mataro* w 5000 ludzi. Dnia 25 wieczorem wyszli z *St. André* z 5 pólkami liniowemi i znaczną liczbą milicyi, oraz z 250 jazdy i z batalionem cudzoziemców, przy którym byli *Pegalu*, *Desbordes* i *Lacombe*. We 2,000 woyska pobiliśmy 5,000, lubo na nas w nocy uderzono, i lubo nie mieliśmy żadney wiadomości o ciągnieniu nieprzyjaciela. W półgodziny odparliśmy kolumny konstytucyonistów, i ścigaliśmy je aż o dwie mile za *Mataro*.“

Jeden z tuteyszych dzienników donosi, iż *Bessieres*, podczas uderzenia na *Madryt*, utracił 300 ludzi w zabitych i ranionych, a 600 w jeńcach.

Paryż dnia 5 czerwca.
(z Gazety Warszawskiey.)

O niepomyślnym zamyśle *Miny*, opanowania miasta i twierdzy *Vich*, nadszedł tu następujący rapport Hrabiego *Salperwick*, półkownika, do marszałka *Moncey*, pisany w *Vich* d. 26 maja: „Po powziętych d. 24 b. m. wieczorem wiadomościach, nie mogłem już wątpić o zbliżeniu się *Miny*, którego jenerał *Donnadieu* przymusił do cofnienia się ku *San Felin de Sasseras*, o 2 mile od *Vich*. Jeden tylko batalion 8go półku liniowego wynoszący 400 ludzi, i tyleż z korpusu *Romagosy*, składały całą osadę *Vich*, miasta bardzo rozległego, które nie ma dobrego stanowiska woyskowego, żadną rzeką nie jest zasłonione, i na które przez 9 bram uderzyć można. Nieprzyjaciel, posuwający się kilką kolumnami gościńcem do *San Julia de San Juan*, obrócił się razem w massie ku 4 bramom miasta; kompania woltyżerów, wysłana na rozpoznanie, uyrzała się raptem otoczoną od jazdy nieprzyjacielskiey, i zostającą w nader krytycznem położeniu. Natychmiast wprawdzie posłałem jey pomoc; poniosła atoli dosyć znaczną stratę w zabitych i ranionych. Za pierwszym wystrzałem karabinowym, szczupła osada została jak nayśpiesznicy rozstawioną, bramy zatarasowano, a w przyległych domach umieszczono strzelców dla wzbronienia nieprzyjacielowi weyścia do miasta. Nieprzyjaciel mający drabiny do szturmu, chciał dostać się na mury, i opanował wszystkie domy, będące o pół wystrzału karabinowego od miasta, zkąd strasznie do nas strzelał. Cała siła nieprzyjacielska pod *Vich* wynosić mogła blisko 3,000 piechoty i 300 jazdy. Uderzył z śmiałością, jakiey dotąd jeszcze nie okazał, lecz wszędzie z wielką odwagą odparty został. Bitwa zaczęła się o godzinie 5tey zrana, a trwała do pół do 1szey. Woysko rojalistów hiszpańskich, ludzież nasze i milicya mieyska, prześcigały się w męztwie, gorliwości i posłuszeństwie. Utraciliśmy w zabitych jednego podporucznika i 2 żołnierzy; a w ranionych jednego kapitana i 20 żołnierzy. Strata nieprzyjaciela jest nierównie większa. Na bojowisku znaleziono 3 oficerów i 60 żołnierzy; wiele oraz zabitych i ranionych z sobą uprowadził. Gdybym był wiedział, iż stojący w *Moja* oddział woyska francuzkiego, przybędzie mi na pomoc, lub gdybym miał jeden lub 2 szwadrony jazdy, na ten czas byłbym uczynił wycieczkę, i zapewne wielką zadałbym klęskę nieprzyjacielowi.“

Nowo ustanowiona Regencya w *Madrycie* rozpoczęła czynność swoję od utworzenia ministeryum. *P. Vergas Laguna*, były poseł w *Rzymie*,

został mianowany ministrem interessów zagranicznych; P. *Garcia de la Torre*, ministrem łaski i sprawiedliwości; P. *Salazar*, ministrem morskim; P. *Erro*, ministrem skarbu; marszałek polny *San-Juan* ministrem woyny; a Pan *Arnares* ministrem spraw wewnętrznych. Jeneralnym kapitanem woyska został jenerał porucznik *Eguja*, a jeneralnym kapitanem Kastylii, Pan *Camposacrada*.

Odebrano tu przez nadzwyczaynego gońca listy z *Madrytu* pod d. 31 maja. Wyrażono w nich: „Regencya w sali posiedzeń swoich w zamku krolewskim przyjęła tych, którzy jey d. 30 b. m. jako w uroczystość *ś. Ferdynanda* złożyli hołd uszanowania. Przybyło tym celem przeszło 800 hiszpanów wszelkiego stanu. Xiążę *Infantado* miał mowę imieniem regencyi, która mianowała już posłów do dworów zagranicznych. Xiążę *San Carlos* jest przeznaczony do *Paryża*. Jechał on już (jak wiadomo) do *Madrytu*, a w drodze dowiedziawszy się o swoim mianowaniu, wrócił natychmiast do *Paryża*. Gazeta madrycka z dnia 31 maja zawiera następujący wyrok regencyi: „Ustanowiona przez ciąg niewoli Króla Regencya, powziąwszy dokładną wiadomość, o okropnych i krwawych wypadkach, zaszłych d. 20 maja wieczorem, w skutku których znaczna liczba spokoynych mieszkańców tey stolicy, nayniesprawiedliwiey i nayokrutniey na ulicach i na polu przed bramą alkalską utraciła życie od oręża niegodnych żołnierzy, chcąc okazać bohatyrskim obywatelom *Madrytu*, jak bolesne uczucie wzbudziło to zdarzenie, stanowi: 1) aby półk liniowy piechoty gwadalaxarski i lekki półk jazdy luzytański, były na wieczne czasy wymazane z listy woyska hiszpańskiego; 2) aby ci, którzy do tak zbrodniczego czynu należeli, byli ścigani i podług praw ukarani. Działo się w zamku d. 30 maja 1823." (Następują podpisy prezesa i innych członków Regencyi.) W kilku innych wyrokach mianowała Regencya jenerała porucznika Margrabiego *Camposacrado*, jeneralnym kapitanem nowey Kastylii; marszałka polnego *Sinan*, tymczasowym dowódcą woyska w *Madrycie*; i marszałka polnego *Don Pedro Grimarest*, tymczasowym inspektorem milicyi. (Ostatni ten oficer podpisał wiadomą protestacyą jenerałów rojalistowskich przeciwko dawnieyszey regencyi urgelskiey.) Gdy Pan *Vargas* i *Laguna*, mianowany ministrem sekretarzem stanu, bawi jeszcze za granicą, przeto regencya wydział ten poruczyła tymczasowie Panu *Saez*. Oba ministeryum półwyspu i posiadłości zamorskich, połączono w jedno pod nazwiskiem ministeryum spraw wewnętrznych. Gwardyą bokową, znaydującą się w *Madrycie*, i halabardzistów, oraz wszystkich innych żołnierzy hiszpańskich, wezwano do stawienia się przed władzami woyskowemi. Zdaje się, iż regencya zaymie się wkrótce urządzeniem woyska. Podług nayświeższych listów z *Sevilli*, stany naradzały się na tayney sessyi, względem projektu wywiezienia Króla do wysp kanaryyskich, lecz projekt ten większością 8 kresek odrzucily; odtąd 20 kilku członków stanów miało zniknąć. Oficer z gwardyi, który d. 30 maja przybył z *Sevilli* do *Madrytu*, zapewnia, iż sposób myślenia tamecznego ludu jest bardzo dobry, i że półk morski oraz drugi jeszcze półk należący do osady, oświadczyły się za Królem. W trzecim zaś półku, zwanym Królowey, żołnierze nie tchną wprawdzie złym duchem, lecz wszyscy oficerowie są zapalonymi stronnikami systematu konstytucyynego."

D. 1 czerwca miały wyyść z *Madrytu* dwa korpusy woyska pod dowództwem jenerałów *Bordesoult* i *Bourmont*, i udać się ku *Sevilli* i *Badajoz*.

Bajonna dnia 24 maja.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Od dwóch dni biega tu pogłoska, iż twierdza *San Sebastian* wkrótce dostanie się w moc naszę. Wiele się do tego przyłożyć może wrażenie, jakie odstrychnienie się Hrabiego *Abisbal*, od sprawy konstytucyonistów, uczyniło na umyśle brata jego, półkownika *Odonnel*, dowodzącego w rzeczoney twierdzy. D. 18 b. m. w obozie pod *St. Sebastian* odezwę *Abisbala* i list jego do Hrabiego *Montic*; posłano je zaraz do twierdzy. Nie wiemy jeszcze, co dowódca tameczny odpowiedział, lubo posłaniec rozeymowy wrócił. Podobnym sposobem chciano także skłonić dowódcę *Pampeluny* do poddania się.

Posłaniec rozeymowy, wyprawiony do twierdzy *San Sebastian*, przybył z niezawiązanemi oczami; dowódca tameczny kazał mu pokazać wszystkie zapasy żywności i potrzeb wojennych, i zaprosił go do siebie na obiad.

Potwierdza się wiadomość o zaniechaniu zamknięcia *Santony*, i zajęcia portu *Laredo*.

Junta tymczasowa wezwała starego Arcybiskupa tarragońskiego, wielkiego inkwizytora hiszpańskiego, od 18 miesięcy mieszkającego w domu wieyskim nie daleko *Bajonny*, aby powrócił do oyczyzny; lecz się wymówił podeszłym wiekiem swoim.

Fregata kupiecka angielska sprowadziła żywność i potrzeby wojenne do *Santony*. Dowódca tameczny kazał rozstrzelać oficera woyska wiary *Guerguet*.

Perpignan dnia 22 maja.
(*z teyże gazety*).

Wychodzący w *Tuluzie* dziennik pisze: „Prowadzona teraz woyna w Katalonii, nazywa się woyną *Miny*. Żołnierze nasi woleliby stoczyć z nim bitwę, niż ustawicznie go ścigać."

Tenże dziennik umieścił następujący list z *Puycerdy* pod d. 19 maja: „Podróżny, który dnia 13 b. m. wyjechał z *Barcellony*, wystawia okropny obraz tego, co się tam dzieje. Miasto jest zbiorem nayzapaleńszych konstytucyonistów; rozstrzelanie xięży, zakonników i t. d. nie ma końca. 400 ludzi pracuie około szańców."

HISZPANIJA.

Madryt dnia 25 maja.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Dziś po wszystkich rogach ulic tuteyszych poprzylepiano następujące obwieszczenie: „Ogłasza się mieszkańcom *Madrytu*, iż dziś w kościele ś. *Franciszka* śpiewane będzie *Te Deum*, z powodu przywrócenia rządu Króla Jmci *Ferdynanda VII*, i weyścia Xiążęcia *Angouleme* do stolicy."

Sevilla dnia 15 maja.
(*z teyże gazety*).

Na sessyi stanów d. 10 b. m. kommissye przedstawiły dwie ustawy. Pierwsza zakazuje hiszpanom noszenia orderów francuzkich przez ciąg woyny, ogłaszając za nieprzyjaciela oyczyzny każdego, ktoryby takowe ozdoby w obecnym stanie rzeczy przyymował. Druga ustawa upoważnia zabor majątku tych wszystkich, którzy się łączą z woyskiem francuzkiém lub przechodzą do rokoszanów. Na sessyi dnia następnego uchwalono jeszcze, aby wszystkie srebra, znaydujące się w gmachach publicznych oddane zostały do mennicy. Wyniesiono je naypierwiey z sali stanów. Podobnie się postąpi z sprzętami srebrnemi i złotemi, które nie są koniecznie potrzebne do obrządków religiynych. Kościoły mają oddać takowe sprzęty.

Listy z *Leonu* donoszą o powrócie jenerała *Rego* do Portugalii. Zarzucają mu nieczynność, gdy mając większą siłę nic nie działał przeciw korpusowi *Silveiry*, a *Morillo* z 1,000 piechoty i 200 jazdy, zadał klęskę temu korpusowi.

Dziennik hiszpański *Expectador* z dnia 11 maja donosi, iż jenerał *Ballasteros*, którego główna kwatera była w *Terruel*, ma mieć blizko 30,000 woyska. Dwie dywizye wyruszyły do *Walencyi*, a za powrótem ich cały korpus miał się udać ku *Saragossie*.

W podanych dnia 24 kwietnia stanom przez ministra *San Miguel* pismach, tyczących się stosunków politycznych hiszpańskich, czytamy między innemi co następuje: „Gdy Anglia wiele uczyniła kroków, lubo bezskutecznych, dla utrzymania pokoju, okazane zostały rządowi hiszpańskiemu trzy nowe pisma: pierwsze od Pana *Canning*, angielskiego ministra interessów zagranicznych, a dwa drugie od posła angielskiego we Francyi. W pierwszem oświadczył minister angielski, iż usiłowania jego o wstrzymanie woyny, nie mogą żadnym sposobem mieć pomyślnego skutku, je-

śli z naszey strony nie pozwolimy na pewne warunki, które nieodłączne są od pośrednictwa. Dwa drugie pisma były kopiami listów posła angielskiego we Francyi do P. *Canning*, donoszących o obradach z Vice-Hrabią *Chateaubriand*." Oświadczył daley minister *San Miguel*, iż nie pamięta dokładnie osnowy tych trzech pism, które P. *Acoart* przeczytał mu z rozkazu swojego gabinetu. Obeymują atoli następujące żądania: 1) aby oświadczono, iż Król nadał konstytucyą, jako będący jedyném prawdziwém źrzódłem, z którego konstytucya pochodzić może; 2) aby Król mianował radę stanu, i pozwolił jey należeć do władzy prawodawczey; 3) aby oświadczono, iż nadeszła chwila przedsięwzięcia odmian w konstytucyi; 4) aby deputowani stanów mieli nadal dochody oznaczone konstytucyą.

Władze w *Bilbao* kazały wydrukować następujący biuletyn, i ogłosić w całey prowincyi: „Xiążę naczelny wódz woyska francuzkiego raczył nas uwiadomić, iż woysko buntownika *Miny* wynoszące 100,000 ludzi, zostało zupełnie porażone w Katalonii. Sam tylko z 2,000 ludzi potrafił się ocalić, a resztę wycięto lub zabrano w niewolą" Zaraz po ogłoszeniu tego biuletynu strzelano z dział w *Bilbao*, dzwoniono we wszystkich kościołach, i wieczorem oświecono miasto.

Anglia.

Londyn dnia 30 maja.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Parlament na dniu wczorayszym roztrząsał petycyą, podaną od robotników przy rękodzielniach z okolicy *Stockport*, w którey uskarżają się na nędzę, w jaką ich pogrążył wynalazek machin parowych, przez pozbawienie ich sposobu do zarabiania ręcznego. Z powodu tego żwawe nastąpiły spory. Członkowie jedni obstawali za narzędziami, jako wyręczającemi pracę ludzką, inni, widząc powiększającą się nędzę, narzekali na wznoszący się stopień zbytniey, że tak powiedzieć można oświaty, bo pozbawiający ludzi możności sposobu utrzymania się.

Parlamentowe rozprawy o katolikach ciągle się toczą. Na ostatniem posiedzeniu Lord *Nugent* obszerną miał mowę, porównywającą historycznie stan katolików irlandzkich z katolikami angielskimi.

Stolica tuteysza obchodziła z wielką uroczystością rocznicę klubu *Pitta*. Na wielkim obiedzie, danym na 800 osób znaydowali się Lord kanclerz, Xiążę *Wellington*, Hrabia *Landsdown*, *Beresford* i t. d. Pomiędzy wielu toastami, spełniono zdrowie trzykrotnie nieśmiertelności *Wiliama Pitta*.

D. 31. Poseł perski naradzał się onegday z Panem *Canning* w wydziale interessów zagranicznych.

Tuteysza gazeta ministeryalna, *Goniec*, ogłosiła d. 29 b. m. dwa urzędowe pisma, które zdają się zbijać pogłoskę o bliskim pokoju między Francyą i Hiszpanią. Pierwszém z nich jest nota, załączona do zdaney d. 24 kwietnia stanom sprawy przez ministra interessów zagranicznych *San Miguel*, o związkach dyplomatycznych Hiszpanii. W nocie tey wyraźnie powiedziano, iż nie masz żadnego sposobu pojednania, przy poparciu orężem. Drugiem zaś pismem jest odpowiedź, którą uchwaliły stany na manifest królewski.

Dnia 27 b. m. odprawiło się tu posiedzenie towarzystwa przyjaciół Hiszpanii: przewodniczył mu P. *Lambtons*; przedstawiono zaś, aby posłano do tego kraju pieniądze, broń i sprzęty wojenne. W *Manchester*, zebrano 100 funtów szterlingów.

Londyn dnia 3 czerwca.

(*z teyże gazety.*)

Słychać, iż rząd francuzki uzbraja flottę, dla zamknięcia rzeki *Gwadalkwiwir*.

Okręty francuzkie, krążące na morzu nie wpuściły do *Barcellony* okrętów sardyńskich, które tam chciały sprowadzić żywność z *Tarragony*.

Odebrany tu list z *Bajonny* pod d. 24 maja donosi, iż woysko konstytucyyne hiszpańskie miało uwięzić Hrabiego *Abisbal*, wraz z bankierem paryzkim *Hubbard*, lecz potem umknął.

Słychać, iż dom handlowy tuteyszy Szymona *Cork* zawarł układ o nową pożyczkę, 70 milionów franków dla Króla hiszpańskiego i stanów.

W twierdzy *Pampelunie* wystrzelono d. 25 maja 101 razy z dział, z powodu mniemanego zwycięztwa jenerała *Miny*, odniesionego w dniu 19 tegoż miesiąca.— Lord Prezydent miasta przychylił się do prośby 50 obywateli tuteyszych względem zwołania rady gminney, która ma wziąć pod rozwagę uchwalenie pewney summy z kassy mieyskiey dla mieszkańców półwyspu pireneyskiego.

Słychać, iż bankierowie Barring i Rothschild starają się o zrobienie układu z rządem francuzkim, względem nowey pożyczki. Ostatni wyjedzie za kilka dni do *Paryża*.

Turcya.

Stambuł dnia 10 maja.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*)

Dostrzegacz Austryacki z d. 3 czerwca, umieścił obszerny artykuł ze *Stambułu*, z którego następujące ważnieysze dajemy szczegóły: „Ciągle panujący tu i w okolicach tey stolicy nieprzerwany porządek i bezpieczeństwo, przypisują zbawienney zmianie, którą rząd w korpusie janczarów poczynił lub poczynić zamyśla.

Gdy wszystkie, na tegoroczne działania na Archypelagu przeznaczone okręty, różnemi oddziałami do Dardanellów odpłynęły, udał się tamże d. 3 b. m. kapitan basza (*Chosrew* basza). Odpływowi jego towarzyszyły pamiętne okoliczności. W. Sułtan przybył niespodzianie z letniego swojego mieszkania na admiralską fregatę, i nie opuścił jey, póki nie minęła zabudowań seraju. Przy pożegnaniu udarował kapitana baszę 500 kiesami złota, i dał mu assygnacyą do skarbu na 1,500 kies dla podziału pomiędzy ludzi okrętowych. Przed odjazdem odwiedzili kapitana baszę posłowie austryacki i angielski, i długo z nim o ważnych rzeczach rozmawiali. Polecali mu nie tylko żeglugę i handel swoich ziomków, ale nadto zachowanie w działaniach swoich ludzkości. Wystawili mu nayżywiey, iż ponowienie dawnych scen krwawych sprawiłoby w Europie powszechny gniew, i szkodziłoby nawet państwu tureckiemu. *Chosrew* zapewnił ich ze swojey strony, iż rozkazy jego Pana są takiey osnowy, jaka zgadza się z własném jego życzeniem i przekonaniem, i że nigdzie nieużyje mocy oręża, chyba w ostatniey potrzebie, gdy wszelkie łagodności i pojednania środki wyczerpanemi zostaną, i to tylko przeciw zbroynym, ale nie bezbronnym ludziom. Kapitan basza ma w teraźnieyszey wyprawie tak obszerne pełnomocnictwo, jakiego jeszcze podobno żaden wódz flotty nie miał. Flota turecka składa się, podług naypewnieyszych podań, z 13 fregat, 9 korwet, 14 brygów, 6 statków bombardyerskich, a 31 przewozowych, nie licząc okrętów egiptskich i barbaryyskich, które mają naysurowszy zakaz, aby nigdzie bez wyraźnego rozkazu kapitana baszy nie lądowały, ale tylko po morzu krążyły.

O położeniu rzeczy w Morei nie ma żadney pewney wiadomości, na to tylko zgadzają się wszystkie doniesienia, że kłótnie, niebezpieczeństwo i nieład, co raz bardziey zwiększają się pomiędzy powstańcami. Niewiadomo czyli z przyczyny tych kłótni, lub z innego powodu, odstąpili od zamknięcia *Patrasso* od strony morza. Turecki dowódca, *Jussuf* basza, korzystał zaraz z tey okoliczności i kazał swoim okrętom zamknąć *Missolungi*. Wiadomość o tém nadeszła d. 17 kwietnia do *Zante*, a tu d. 28 przez wysłanego z *Saloniki* tatara.

Wszystkie rozsiewane niedawno wieści o lądowey i morskiey potyczce są zmyślone. W spóźnionych listach wyczytujemy, iż w miesiącu marcu w *Kalimata* zaszła okropna walka między naczelnikami różnych stronnictw, która bez wdania się beja *Mainy*, byłaby niechybnie pociągnęła za sobą zniszczenie tego miasta. Właściwa przyczyna tey waśni, w którey zdaje się, że stronnictwo *Kolokotroniego*, po wielu popełnionych okrucieństwach, naywiększą poniosło klęskę, nie jest wiadomą; ale zayscie nie podpada żadney wątpliwości.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 72.

Wilno dnia 15 Czerwca Roku 1823 v. s.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

М. Шкловъ маія 29 дня 1823 года.

По волѣ Господина Главнокомандующаго 1ю арміею, Интендантство оной объявляетъ, что торги на поставку провіанта для войскъ сей арміи и причисленныхъ къ оной назначаются въ Казенныхъ Палатахъ тѣхъ самихъ Губерній, гдѣ войска расположены, именно: Владимирской для полевыхъ войскъ съ 1го августа, а для внутреннихъ съ 1го октября 1823 по 1е генваря будущаго 1824 года, и Виленской на ту часть Губерніи, которая заключается въ раіонѣ 1й арміи, какъ для полевыхъ, такъ и для внутреннихъ войскъ, сь 1го августа 1823 по 1е генваря 1824 года, торги Іюня 22, 23 и 25, переторжки Іюняжъ 27, 28 и 30-го числъ.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ съ законными залогами, во уваженіе по мѣсячной поставки, на сей разъ въ пятую часть промивъ подряда, а на обезпеченіе задатковъ особо; и кромѣ общественныхъ отъ дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи. Вѣдомости о потребности въ каждой губерніи, будутъ разосланы въ Казенныя Палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты, въ мѣстѣ съ подробными кондыціями и прочими правилами, на основаніи коихъ должны произходить торги.

Подлинное подписалъ:
Генералъ-Интендантъ 1й арміи, Артиллеріи Генералъ-Маіоръ Пироговъ.

OGŁOSZENIE.

M. Szkłow maja 29 dnia 1823 roku.

Z woli JW. Głownodowodzącego 1szą armią, intendancya jey ogłasza, iż targi na dostawę prowiantu dla woysk tey armii i przyłączonych do oney, naznaczają się w Izbach Skarbowych tych samych guberniy, gdzie woyska są rozłożone, a mianowicie: Włodzimirskiey dla polowych woysk od 1go augusta, a dla wnętrznych od 1go oktobra 1823 d. 1go stycznia 1824 roku, i w Wileńskiey na tę część gubernii, która zaymuje się rajonem 1szey armii, tak dla polowych jako i dla wnętrznych woysk, od 1go augusta 1823 do 1go stycznia 1824 roku, targi w dniach: 22, 23 i 25 junii, przetargi także junii 27, 28 i 30 dnia.

Na te terminy wzywają się życzący do targów z prawnemi kaucyami w proporcyi miesięczney dostawy, na ten raz w piątey części w stosunku do tego podradu, a dla zabezpieczenia zadatkow osobno, i oprócz dostaw od zgromadzeń szlachty, które zostają na samey ufności. Wiadomości o potrzebney ilości w każdey gubernii, będą rozesłane do Izb Skarbowych w swoim czasie i publicznie w nich odkryte, razem ze szczególnemi kondycyami i dalszemi prawidłami, na osnowie których powinny się odbywać targi.

Autentyk podpisał:
Jenerał Intendent 1szey armii, Jenerał-Major Artylleryi Pirohow.

Przedaż publiczna.

Przy Wileńskiey Tamożni, będą się przedawać z publicznego targu, w dniach 18, 20 i 21 teraźnieyszego junii, 111 arszynów czarnego atłasu i 2 bawełniczne chustki. Chcący nabydź, zechcą przybydź do tey Tamożni na pomienione terminy.

Pozew

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodz. Helenie Jakowlewowey 12 klassy Prowiantskiego sztatu woysk ros., Kommisionerowey z dokładem potomstwa, sukcessorom zeszłego Jakuba Piotrowicza Jakowlewa niesłusznego pretensora, Tadeuszowi Siemaszkowi, Gasprowi Tomaszewiczowi Regent. Gran. Pttu Trock., oraz Alexandrowi Fadiejowi 10 klassy prowiant. sztatu Kommisyonierowi Jakowlewow opiekunom, Antoniemu Winiarskiemu do przyświadczenia, Pułkow. woysk ros. Palszynowi, i Praparszczykowi inwalidney komendy Niżehorodzkiey Gubernii Madziejewskiego Pttu Alexiejowi Dumhabiewu, synowi Diahilowi do zaadeptowanego obligu podpisanym za pieczętarzy, Wincentemu Malinowskiemu Burmistrzowi Miasta Wilna, jako spełniającego licytacyą kamienicy Szlakow, Janowi i Krystynie Szlakom aktorom domu, tudzież Antoniemu Bunakowi Plenipotentowi Szlakow ugodę zawierającemu do przyjęcia aresztu na summę Jakowlewow, Pozew edyktalny przed Sąd Ziem. Pttu Trock. na kadencyą juniową sądzącą się, z powództwa Urodz. Jana Henryka Moyzela Dziedzica dobr Mokninn wynosi się w referencyi do dowodu uprzednich żałob i za onemi zakroczonych Dekretow, w rzeczy zaś oto: zeszły z tego świata Jakub Piotrowicz Jakowlew Kommisyonier na adeptowanym podpisie żałcey zapisał oblig na summę r. s. 25,000, 1809 maja 9 dnia noszący, wczem poinformowany żał. z zeszłym Jakowlewem rozwinął proces, a następnie po jego zgonie z obżał. Jakowlewami w kolei czego gdy kilka niestannych i kilka adcytacyą przeznaczających w Sądzie Ziem. Pttu Trock. zakroczyło Dekretow, obżał. Jakowlewowie i ich opieka, pomimo włożony obowiązek na adcytowanie pieczętarzy do obligu zaadoptowanego podpisanych obżał. Palszyna i Diahilowa, dotąd rzeczoney adcytacyi nie spełniliście i processu nie popieracie, przeto zmuszony żałcy pozywać obżał. zakłada prośby o nakazanie opłaty solucyow na wypadłe niestanne Dekreta, o nakazanie obżał. Palszynowi i Diahilowi stawienia się osobiście u Sądu z dowodami urzędowemi przekonywającemu gdzie w miesiącu maju dnia 9 w r. 1809 znaydowali się, jako też jakiey są konduity i czy pisali się za pieczętarzy, po czém stosownie do dowodow u Sądu produkowanych i zaprodukować się mających, oraz według prośb w pierwszych żałobach umieszczonych, o kassatę Dokumentow zaadeptowanego, o kary za dopełnioną fabrykacyą, o approbatę aresztu na fundusz obżał. Jakowlewow do celu odpowiedzi za wydatki prawne, oraz o zwrót tychże wydatków S. Z. M.

Roku 1823 mca junii 5 dnia Woźny świadczę, iż 5 kopiow tego Pozwu zgodnych z niniejszym autentykiem w sprawie WJP. Jana Henryka Moyzela dziedzica dobr Mokninn, jedną WJPani Helenie Jakowlewowey 12 klassy Prowiant. Kommisyoner. i jey potomstwa oraz Tadeuszowi Siemaszkowi, 3cią Wincentemu Malinowskiemu Burmistrzowi miasta Wilna, 4tą Janowi i sukcessorom Krystyny Szlakom, 5tą Antoniemu Bunakowi Adw. Magistratu Miasta Wilna oczewisto w ręce w

mieście Wilnie podałem, 6tą WW. Alexandrowi Fadjejowowi 10 klassy Kommissyonerowi Palszynowi woysk ros. Półkownikowi i Alexieja Diahielewa Praporszczyka inwalidney komandy Niżehorodzkiey Gubernii Miedziejewskiego Pttu, jako n' mającym w tey Gubernii osiadłości do drzwi sądowych przybiłem i 7mą do Kuryera Lit. Wileń. dla opublikowania podałem i o rozprawie w Sądzie Ziem. Pttu Trock. na kadencyi juniowey zapowiedziałem.

Woźny Sądu Ziem. Pttu Wileń. Antoni Siewruk.

Roku 1823 dnia 5 mca junii, przed aktami Ziemskiemi Pttu Wileń. stawając obecnie Woźny wyżey wyrażony takowy Pozew zeznał i nato się w protokule Woźnienskim własnoręcznie rozpisał.

Przyjąłem Jan Zienkowicz Wileński Ziemski Regent.

Roku 1823 junii 13 dnia. Takowy zapozew można w Kuryerze Litewskim umieścić. Jan Pisanka Sędzia Ziemski W.

---

2. Wedle ostateczney Remissy Sądu Czasowego Głównego Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu, sprawę między wierzycielami zeszłego JP. Józefa Szyrwińskiego ostatecznie rozsądzić polecającey, chociaż po ustanowionym w Sądzie Ziem. Ptu Wileń. dekrecie, trzykrotne w Gazecie Kuryera Litewskiego za Nrem 122, 123 i 124 w miesiącu 8brze 1822 i w miesiącu 9brze za Nrem 143, 144 i 146 wychodziły awizacye do nabycia z publiczney licytacyi połowy domów w mieście Wilnie pod Nrami 1,200, 1,215, 1,283, 882 i 272 sytuowanych ambientow wzywające, jednakże na zakładanych i publikowanych terminach nikt do nabycia połowy rzeczonych domów niejawił się i niestawał, a jak wyprzedaż domow stanowi pryncypalny do satysfakcyi kredytorom fundusz, i zamykać będzie do rozdziału ogólną massę, tak w przedsięwzięciu zbliżenia końca całey sprawie Sąd Ziemski Ptu Wileń. przez ustanowioną dnia 9 junii 1823 roku dla wiadomości wszystkich interessowanych stron ogłoszoną rezolucyą, nowe do wyprzedaży termina jako to: 1szy dnia 3. 2gi dnia 17 i 3ci dnia 25, a dla przetargu dzień 28 miesiąca septembra roku teraźnieyszego zamierzył, i po dniu do przetargu oznaczonym całkowitą sprawę do ostatecznego jey zakonkludowania przywołać zadeklarował, skutkiem czego życzących nabydź aktorstwo połowy domow powyższemi numerami oznaczonych, na założone termina ambientow wzywa, onym wolność przeyrzenia inwentacyi i ocenki w Kancellaryi Aktowey Ziem. Wileń. lokowanych, w każdym czasie pozostawuje, a ze wszystkich kredytorow i pretensorow, oraz z jakichkolwiek źródeł stosunki mieć mogących, niemniey też massowych debitorow do ostateczney rozprawy sub amissione rei po dniu 28 7bra 1823 roku zadeterminowaney, ku stanności obowiązuje, i do tego celu niniejszą trzykrotną do Gazet Kuryera Litew. podaje awizacyą.

Oswiadczenie.

2. *Józef Rosochacki Sędzia Ziemski Trocki, Jan Weryha Sędzia Grodzki Zawileyski, Józef Laudański Sędzia Grodzki Rossieński, Franciszek Billewicz Pisarz Grodzki Rossieński z Gubernii Litewsko Wileńskiey, Stanisław Swiętorzecki Sędzia Ziemski Wileyski z Gubernii Mińskiey urzędnicy.*

Oznaymujemy tém naszem obwieszczym listem, iż na skutek Dekretu Sądu Głównego tymczasowego Departamentu 2go Gubernii Litewsko-Wileńskiey, w dacie 1822 roku msca 8bra 27 dnia zapadłego, przeznaczającego Sąd podawczo wydziałowy Exdywizorski w majętności Illj, Powiecie Wileyskim, Gubernii Mińskiey położenie mającey; mocą którego po ulatwieniu pierwszego zjazdu, i warunkow tymże Dekretem zakreślonych, za niedziel cztery od niniejszego podania, w komplecie z trzech osob Sąd składając, na ostateczne rozsądzenie wszelkich pretensyow między dziedzicem i kredytorami, a na podanie lokatoryuszom sched przeznaczonych zjedziemy; do którego to Sądu Wydziałowo-Exdywizorskiego w majętności Illj exystować mającego, aby dziedzic dzisieyszy teyże majętn. Illj a sukcessor po zeszłych Józefie i Karolinie z Brzostowskich Wołodkowiczach b. Marszał. Gubernii Mińskiey JW. Wincenty Wołodkowicz b. Podkomorzy Pttu Wileńskiego i Kawaler Orderu ś. Jana Jerozolimskiego, toż lokatoryusze i kredytorowie na dzień 22 mca Junii roku idącego ze wszelką gotowością sub amissionae rei jawili się ostrzegamy.

Roku 1823 mca maja 26 dnia, Woźny niżey wyrażony świadczę; iż takowego obwieszczenia kopią zgodną z niniejszym autentykiem od WW. Imść Panow Józefa Rosochackiego Sędziego Ziemskiego Trockiego. Jana Weryhi Sędziego Grodzkiego Zawileyskiego, Józefa Laudańskiego Sędziego Grodzkiego Rossieńskiego, Franciszka Billewicza Pisarza Grodzkiego Rossieńskiego z Gubernii Litewsko-Wileńskiey, Stanisława Swiętorzeckiego Sędziego Ziemskiego Wileyskiego z Gubernii Mińskiey urzędników, na instancyą W JX. Bonawentury Łabacewicza Kanclera Pralata i Kanonika Katedry Mińskiey Plebana Ilskiego, i z WJP. Nikodema Reszki Komornika Pttu Wileńskiego, oraz starozakonnego Mowszy Leyzerowicza mieszkańca Miasta Nowogródka oczewisto w Majętności Illj JW. Wincentemu Wołodkowiczowi b. Podkomorzemu Pttu Wileńskiego podałem i o terminie zjazdu do majętności Illj Sądu Wydziałowo exdywizorskiego od niniejszego podania za niedziel cztery oznaymiłem.

Franciszek Głębocki Woźny Pttu Zawileyskiego.

Roku 1823 Maja 26 dnia przed aktami Jego Imperatorskiey Mości Ziemsk. Pttu Wileyskiego stawając osobiście JPan Woźny Franciszek Głębocki takowego obwieszczenia rellacyą urzędownie zeznał. Przyjąłem i że jest w Aktach, oraz zgadza się z onemi, świadczę, Wincenty Kiersnowski Ziemski Pttu Wileyskiego Regent.

Takowe Obwieszczenie wolno drukować.

Józef Jeleński Asses. Głgo Sądu Depar. 2go.

---

2 Oświadczenie imieniem Starozakonnych Orela Chaimowicza Biletkina i żony Załki Złotkowny na WJPana Józefa Maciańskiego Sekretarza Szlacheckiego Ptu Kowień. czyni się z okoliczności takiey. Dostrzegając oświadczający się w dodatku gazety Kuryera Lit. maja 2 dnia 1823 roku pod Nrem 53 zamieszczone ostrzeżenie, izby nikt od oświadczających się nie nabywał obligów dwóch jednego na czerwonych zł. dwadzieście marca 18 dnia, a drugiego na czerwonych zł. trzysta 7bra 1 dnia przez zeszłego Józefa Chrapickiego w roku 1789 powydawanych, że jakoby obżałny Maciański w Ziemstwie Kowieńskim otrzymał wyrok znikczemniający takowe obligi, przeciwko takowemu ostrzeżeniu oświadczający się zamilczeć nie mogą, bo za powyższemi obligami jako nieopłaconemi, jako w sprawie dawności niepodlegającey in foro ubiquinarium w Ziemstwie Szawelskim oświadczający się z obżałnym rozpocząwszy sprawę, uzyskał na obżałnym pierwszy kontumacyyny Dekret, a w porządku prawnym już ostatecznego czeka wyroku, obżałny zaś Maciański, chcąc się uchylić od satysfakcyi obligom winney bez podanych pozwow oświadczającym się, extra forum w Ziemstwie Kowieńskim zaoczny uzyskawszy Dekret, od którego żałujący do wyższey zwierzchności zanieśli skargę, zamyślił przed publicznością rozgłosić. lecz żałujący jak w Szawlach rozpoczęli i kontynują za powyższemi obligami proces, tak że skutkow onego satysfakcyi na funduszu zeszłego Chrapickiego w ręku obżał. Maciańskiego będącego, szukać będą, i w tym celu izby obżał. Maciański dóbr po zeszłym Chrapickim, jako onerowanych swojemi debitorami nieobciążał, że żałujący są pierwszemi kredytorami, przez niniejsze oświadczenie ostrzegają.

Orel Chaimowicz Biletkin.

Roku 1823 miesiąca junii 2 dnia, przed aktami Ziemskiemi Powiatu Rosieńskiego stawając osobiście W. JPan Jakób Bereśniewicz takowe oświadczenie do Akt podał. Przyjąłem Antoni Paszkiewicz Ziemski Rosieński Regent.

Takowe oświadczenie wolno zamieścić w Gazecie Kuryerze Litew. świadczę Prezydent Grodz. Ptu Rosień. Antoni Chrząstowski.

2 *Sąd Czasowy Głównego Litewsko Wileńskiego 2go Departamentu powodem oświadczoney po objawieniu ze strony Karola Malewicza polskich woysk Chorążego apellacyi na dekret tego Sądu w sprawie jego z Tadeuszem i Krystyną Rymkiewiczami nastały, niemożności złożenia dwieście rubli assygnacyynych zakładu apellacyynego, czyni ninieyszą na skutek ukazow w gazecie Kuryera Litewskiego publikatę, iż jesliby kto wiedział o majątku do wzmienionego Malewicza należącym, z dochodow którego możnaby było uzyskać wyrażony zakład apellacyyny. to iżby raczył przesłać sądowi niniey szemu uwiadomienie.*

Józef Biegański Assesor Sądu Gł. Wremien. Depart. Regent Paweł Weryha.

o Zbiegach.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na pismie świadectw aresztanci Jan Wiszniewski, Symon Hryniewicz, Bonifacy Trojenicki, Piotr Jehorow i Dziomka, niepamiętający mieysca urodzenia i nazwiska, z których pierwsi dway chociaż powiadali: Wiszniewski że jest poddanym Wołyńskiey gubernii, ostrogskiego powiatu obywatelki Olizorowey, a Hryniewicz mieszczaninem Xięztwa Warszawskiego (teraz Królestwa Polskiego) departamentu łomżyńskiego z Wielkiey Góry Kalwaryi, służył w woysku polskim, po rozbiciu którego w r. 1812, przebywał w witebskiey gubernii w lepelskim powiecie w różnych mieyscach; lecz takowe ich opowiadanie po uczynionych wyprawkach, w istocie nie potwierdziły się; Trojenicki rodem z Królestwa Polskiego, z miast Sieyny, a Jehorow i Dziomka niepamiętający mieysca swego urodzenia, uznani za włóczęgow a dla niezdatności do służby woyskowey odesłani do Syberyi na posielenje. Przymioty pomienionych włóczęgow: Wiszniewski wzrostu 2 arsz. $6\frac{1}{2}$ wiersz. twarzy okrągłey czystey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie, wąsach i brodzie ciemnorusych, od urodzenia lat 35, Hryniewicz wzrostu 2 arsz. $4\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy okrągłey pełney, nosa miernego, oczu błękitnych, włosow na głowie. wąsach i brodzie czarnych od urodzenia lat 35, Trojenicki wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy podługowatey suchey, nosa miernego, oczu błękitnych, włosow na głowie i wąsach ciemnorusych, na prawey ręce palec ukazujący od poderznienia żyły nie zgina się, od urodzenia lat 25, Jehorow wzrostu 2 arsz. 3 wiersz., twarzy okrągłey czystey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnorusych a na wąsach światłorusych, na prawey ręce palec skazujący przykurczony, od urodzenia lat 27, i Dziomka bez nazwiska, wzrostu 2 arsz. 1 wiersz., twarzy okrągłey czarniawey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie czarnych, od urodzenia lat 27. Dnia 23 maja 1823 roku. Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

2. Excerpt z protokułu potocznego Sądu Grodzkiego Powiatu Nowogródzkiego w poniżey wyrażoney dacie zapisanego oświadczenia, i w teyże dacie pod Pieczęcią Urzędową Grodzką Nowogródzką stronie wydany.

Roku tysiąc ośmset dwudziestego trzeciego miesiąca maja dwudziestego piątego dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Grodzkiemi Powiatu Nowogrodzkiego stanąwszy osobiście JW. Xawery Hrabia Niesiołowski Jenerał Brygady woysk polskich i kawaler, oświadczenie w poniższey treści do zapisania podał. Niżey podpisany mając sobie zapewniony od W. Kajetana Kobylińskiego Rotmistrza Smoleńskiego rewersem jego własnoręcznym w dniu dziewiętnastym marca tysiąc ośmset jedynastego roku wydanym, zwrót obligu mojego na summę czerwonych złotych sto piędziesiąt W........ Dziubczyńskiemu wydanego, a przy nabyciu dobr Połonki, Gorzelni i Swiran przez wyżey pomienionego W. Rotmistrza Kobylińskiego do spłacenia przejętą. Gdy takowego obligu mimo zapewniający do zwrócenia rewers i mimo zgłaszanie się listowne do W. Rotmistrza Kobylińskiego dotąd mi nie zwrócono, przeto aby przez jakikolwiek przypadek nieraz wspomniony móy oblig nie przeszedł w ręce osob takich, któreby z niego mogły zrobić nadużycie i u mnie lub sukcessorow moich w czasie poźnieyszym upominać się, przez ninieysze oświadczenie ogłaszam, że jest zupełnie przeze mnie opłacony i żadnego waloru mieć nie może. Datt w Nowogródku roku tysiąc ośmset dwódziestego trzeciego dnia dwódziestego piątego maja (podpisano) Xawery Niesiołowski. b. Jenerał w. polsk. Zgodno z Protokułem swiadczę Augustyn Zienowicz Grodzki Powiatu Nowogródzkiego Rejent.

O możności umieszczenia tego oświadczenia w Gazecie Kuryera Litewskiego poświadczam. Józef Rajecki Grodzki powiatu Nowogródzkiego Sędzia.

Pozew.

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

UUr. Xięciu Franciszkowi Sapiezie Taynemu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Sowietnikowi Kawalerowi i Komandorowi, Xiężniczce Stefanii Radziwiłównie z dokładem Opieki, Maryannie z Grabowskich Ożarowskiey Jenerałowey woysk Pol, Pelagii z Grabowskich Grafini Grabowskiey Koniuszyni Litew. z dokładem potomstwa i opiekunów, całey Jednocie Ewangielickiey, sukcessorom zeszłego Albrychta Grabowskiego Porucznika woysk Pol., mianowicie Karolowi Kapitanowi woysk Pol., Albertowi Porucznikowi gwardyi Pruskiey, Anieli w panienskim stanie Grabowskim, z Grabowskich Nowińskiey Rotmistrzowey półku Tatarsko-ułańskiego, Wiktoryi z Ogińskich Hrabini Zyniewowey Starościnie Berźnickiey, Ignacemu Sicheniowi Star. Kącmieńczuckiemu, niewiadomemu z imienia Hlebowiczowi, Xiędzu Bartłomiejowi Iwanowskiemu Proboszczowi Roskiemu, z Pruszanowskich Dobrowolskiey Półkownikowey woysk Ross., Xiędzu Chodorowskiemu Plebanowi Koszelskiemu, Felixowi Jelskiemu Podkomorzemu Wołkowyskiemu jako opiekunowi nieletniego potomstwa Franciszka Jelskiego, Józefowi Wolbenowi, jako opiekunowi nieletnich Tołoczkow, nie wiadomey z imie-

nia Soleckiey z dokładem Opieki, Stefanowi Grafowi Grabowskiemu Generałowi woysk Polskich i Kawalerowi, Bogusławowi Koszyckiemu b. Assesor. Sądu Niższego, Harłampowiczowey z dokładem męża, Józefowi Brandtowi, Abptom półkownikom woysk Rossyyskich, Tomaszowi Malinowskiemu Łaszkiewiczowi, Jasklowskiemu, Konopackiemu, Józefowi Brynkowi Star. Piekarskiemu, Alexandrowi Swetschinowi Radcy Stanu, ludziom służącym w Tulinie oraz u zeszłego Półkownika Grabowskiego, Star. Tyłkowey kupcowey Szeruszewskiey, i dalszym wszystkim kredytorom i pretensorom zeszłych Zygmunta i Maryanny z Potockich rodzicow, Alexandra Półkownika woysk Rossyyskich, i Xawerego synow Grabowskich do dóbr Teolina pretensyi mieć mogącym, pozew przed Sąd Exdywizorski za dekretem remissyynym Sądu Gł. Grodzień. 2go Depar. na dniu 2 julii r. b. reassumować się maiący, z instancyi tegoż Ur. Xawerego Grafa Grabowskiego, wyniesiony mieniąc oto: Gdy po uczynionym 12 apr. 1822 r. oświadczeniu delatora Sąd Gł. Grodzień. 2go Departamentu dekretem remissyynym 1823 maja 4 ferowanym exdywizyą dóbr Tulina ku uspokojeniu wierzycieli zeszłych Krayczych i Półkownika Grabowskich oraz żał. się delatora na zniesienie zawinień rodzicielskich zadłużającego się zadeterminował, reguły temu Sądowi przepisał i reassumować swe czynności na dniu 2 julii polęcił, żałący się więc pozywając wszystkich obżał. wiadomych kredytorow i pretensorów, oraz bydź mogących przed Sąd Exdywizorski następne zakłada prośby: reguł dekretem remissyynym przepisanych wypełnienia, a w tey kolei, komportacyow na wszystkich w stosunku do potrzeby obszerniey na Sądzie Exdywizorskim odkryć się mającey naznaczenia, aktow determinowania, tego nakoniec zdecydowania, co w czasie sprawy proszonym i dowiedzionym zostanie.

Roku 1823 maja 22 dnia woźny tego pozwu kopią przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski na dniu 2 julii w Teolinie reassumować się mający, na instancyą JW. Xawerego Grafa Grabowskiego, wszystkim kredytorom i pretensorom do dóbr Teolina wyż pomienionym i nie wyrażonym, celem opublikowania przez Gazety do drzwi Kancellaryi Ziemskiey Wołkowyskiey przybiłem. Jan Jabłoński W P. W.

Roku 1823 miesiąca maja 22 dnia. Przed aktami Ziemskiemi Powiatu wołkowyskiego, stanąwszy osobiście woźny wyżey wyrażony, takowy kwit Rellacyiny podanego pozwu zeznał, i dla dowodu w xiędze aktowey własnoręcznie podpisał się, przyjąłem i że jest w Aktach swiadczę. Stanisław Chodorowicz Regent Ziemski powiatu Wołkowyskiego.

Roku 1823 miesiąca maja 23 takowy pozew autentyczny może bydź przyjętym do Gazet Kuryera Litewskiego i opublikowanym, swiadczę Józef Kalenkiewicz Pisarz Ziem.

Wezwanie sukcessorów.

2. Opieka Szlachecka Ptu Wileńskiego, po otrzymaniu urzędowego doniesienia o zeyściu z tego świata Radzcy Kolegialnego Antoniego Poniatowskiego, natychmiast przeznaczyła Członka swojego do spisania pozostałego funduszu, lecz gdy dotąd żaden z sukcessorów niejawił się dla objęcia onego; Opieka więc postanowiła wezwać sukcessorów przez Gazety Warszawską i Kuryera Litewskiego, a po upłynieniu czterech niedziel jeśli się nie zgłoszą, przedać wszelką ruchomość przez publiczną licytacyą, gdyby nieuległa zepsuciu; termin zaś ostateczny do odebrania funduszu przeznacza się od dnia dzisieyszego rok jeden, po wyyściu którego, i kiedy się niezjawią sukcessorowie, Opieka względem majątku zeszłego Poniatowskiego postąpi stosownie do przepisów ustaw krajowych. 1823 roku czerwca 6 dnia.

Dziennik Czynności podpisali: W zastępstwie Marszałka Prezydent Ziemski i Kawaler M: Sawicki, oraz Członkowie Opiekę Szlachecką składający.

Za zgodność: Sekretarz Szlachecki P. W. Zygmunt Siemaszko.

---

3. Sąd Taxatorsko Exdywizorski w majętności Orzechowie JW. Maxymiliana Klotta byłego Chorążego Powiatu Brasławskiego, w skutek Dekretu Remissyinego Sądu Ziemskiego Powiatu Brasław w roku idącym miesiąca februaryi 20 dnia zapadłego, pierwszo zjazdowie przybywszy, przez rezolucyą na dniu 16 miesiąca maja zapadłą, udeterminował dzień 6 miesiąca julii do ukończenia dzieła w mieście Sądowym Widzach. Przeto iżby wszyscy kredytorowie i pretensorowie w takowym terminie pretensye swoje pod utratą udowodnuch, przez niniyszą awizacyą potrzykrotną zawiadamia. Dat 1823 roku miesiąca maja 16 dnia w Orzechowie.

Jan Bigański Prezydent Ziemski Słonimski. Adam Piotrowicz Sędzia Ziemski Ptu Brasl Exdywizor. Paweł Smigielski Sędzia Ziem. Brasl. Felicyan Alexandrowicz Ziem. Brasl. Regen.

Do przedania w xięgarni uniwersyteckiey.

Joachima Lelewela bibliograficznych xiąg dwoje w których rozebrane i pomnożone zostały dwa dzieła *Jerzego Samuela Bandke* Historya drukarń krakowskich, tudzież Historya biblioteki uniwer. Jagiel. w Krakowie a przydany katalog inkunabulow polskich. Tom I z 5ciu rycinami nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego w Wilnie 1823. sr. r. 1 kop. 20.

Wyjeżdżają za granicę.

3. Wileński Obywatel Starozakonny Berko Szepszelowicz Dynotkin z Szmuyłem Hirszowiczem Hurwicem do Królestwa Pruskiego do miast Kenigsberga i Memla dla odebrania należnych jemu pieniędzy od tameczných kupcow z terminem na miesięcy ośm.

3. Do Włoch Obywatelka z Powiatu Wiłkomirskiego Klementyna Pacewiczowa dla kuracyi z terminem na jeden rok.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 12 czerwca rubel srebrny 3 rub. 81½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 82, stary r. 11 kop. 64, imperyał r. 37 kop. 60½.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca lipca, zaczyna się prenumerata na drugie półrocze roku bieżącego. Cena zwyczayna: z przesyłaniem przez pocztę rubli srebrnych siedem, bez przesyłania rubli cztery kopiejek pięćdziesiąt. Uprasza się o prenumerowanie w czasie przyzwoitym przed pierwszym lipca: gdyż liczba exemplarzy wybijać się będzie tylko taka, jaka w dniu tym będzie liczba prenumeratorów.